

V noci som spala v kolónii u kmotry Matildy B., a to preto, aby ma maďarskí žandári nenašli. Tam som sa ráno dozvedela od švagra Gašpara B. z kolónie Štefánikovo, že vraj majú pre mňa prísť žandári a majú so mnou spraviť poriadok. Keďže som dostala veľký strach, utiekla som cez hranice na Slovensko. Toto všetko žandári robili so mnou preto, lebo sa dozvedeli, že môj otec Štefan F. bol ruským legionárom. Túto výpoveď som ochotná potvrdiť aj prisahou na súde.

Spísal:

vrchný strážmajster Kotik v. r.

Karolína Č., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

156

13. december 1938, Borovce.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Klementom M., bývalým kolonistom v obci Blahová, ktorý vypovedal, že ako príslušník Stráže obrany štátu bol ohrozený na živote a musel odísť z okupovaného územia.

Protokol

Klement M. udáva:

V roku 1925 som prišiel so svojim otcom Jozefom M. na Bláhovu Dedinu (*Blahová*). V roku 1934 som sa oženil a býval som tam až do vyst'ahovania, t. j. 3. 12. 1938.

Bol som príslušníkom SOŠ. Keď som už v máji t. r. ako taký bol povoláný do služby, miestni Maďari ma označovali za legionára. Keď potom aj v septembri som narukoval ako člen SOŠ, po ukončení, resp. vyhlásení okupačného územia som bol prenasledovaný maďarskými žandármi, ktorí každého takého príslušníka prenasledovali a bili ho, chtiac na ňom vynútiť, či má zbrane.

Z okupovaného územia som uprchol v obave o život a zanechal som tam obytný dom v cene 50 000 Kč, stoh slamy, sena. Inventár a rodinu som odviezol.

Maďarskí vojaci sa surovo chovali, nikto nesmel po slovensky rozprávať.

Členovia „szabadcsapatok“¹ pod hrozbou bitia prinútili jedného Morávaka, že musel utiecť. Predtým však musel podpísať, že odchádza dobrovoľne. Odcudzili mu tak dobytok, ako aj inventár a len pred hranicami ho vyložili. Keď šiel ich poprosiť, aby ho odviezli, okradli ho o všetko.

Tento občan už bol osobne vypočúvaný.

Po prečítaní skončené a podpísané.

strážmajster Koutný

Klement M., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

¹ Pozri dok. č. 2

13. december 1938, Kostofany n/Hornádom.

Správa žandárskej stanice Okresnému úradu v Gelnici o Aloisovi S. a jeho manželke, o Antonovi M. a jeho bratovi Karolovi M., o rodine D., o Františkovi K., o Ludmile N., o Šalamounovi K., o Jozefovi Š., o Antonovi V., ktorí vypovedali o násilí maďarských bezpečnostných orgánov pri ich vyhostení z okupovaného územia a o hodnote zanechaného majetku.

Dňa 23. 11. 1938 o 20 hod. bol vyhostený maďarským četníctvom pekársky majster Alois S. z obce Ťahanovce, okres Košice, aj s celou svojou rodinou, t. č. s manželkou Aloisou, rod. K., a s 3 deťmi od 2 – 17 rokov. Vyhostenie došlo tak náhle, že nenechali sa im ani navečerať a skoro polonahí museli všetko zanechať a odcestovať. Zanechali tam: 2 kone v cene 2 660 Kč, 1 kravu v cene 1 100 Kč, 1 kozu v cene 150 Kč, 4 husi v cene 160 Kč, 1 ľahký voz v cene 1 200 Kč, 1 pekársky voz v cene 1 100 Kč, pšeničnú múku v cene 2 500 Kč, pekárske pece v cene 1 200 Kč, pekárske koše v cene 1 300 Kč, stroj deliaci cesto v cene 2 400 Kč, seno 50 q, 1 stoh slamy, 50 q d'ateliny, 2 vagóny zemiakov v cene 4 000 Kč a 1 parák v cene 500 Kč. Okrem toho nechal tam všetok nábytok, ktorému cenu nevie udať. Vyhostenie zo strany maďarských úradov sa stalo brutálnym spôsobom a bezdôvodne. Alois S. bude bývať v Obišovciach, kde zamýšľa prevádzať pekársku živnosť, lebo je čs. štátnym príslušníkom.

Dňa 1. 12. 1938 maďarskí četníci vyhostili Antona M., príslušného a bytom v Sokoľanoch, okres Košice. Svoje terajšie bydlisko nemohol udať. Menovaný je nemeckej národnosti. Taktiež v ten čas bol vyhostený jeho brat Karol M. a rodina vrchného strážmajstra D., bývalého veliteľa četníckej stanice v Haniske. Dňa 23. 11. 1938 o 1 hod. ho maďarskí četníci prebudili zo spánku a vyzvali, aby sa ihneď a rýchlo obliekol, že pôjde na výsluch na policajný kapitanát v Košiciach. Musel so sebou zobrať celú rodinu a nesmeli so sebou nič vziať, len to najnutnejšie oblečenie. Keď došiel s rodinou na policajný kapitanát v Košiciach, boli tam všetci internovaní a nesmeli medzi sebou nič rozprávať. Četníctvo zachádzalo s nimi dosť brutálne, ale nebili ich. Keď deti začali však plakať, maďarskí četníci ich šťuchali a napomínali, aby boli ticho. Nechal tam všetko krajčírské náčinie a dielňu v cene 40 000 Kč vrátane obytného domčeka. Ďalej tam zanechal nábytok, poživatiny, a to 4 q pšenice, 1 kravu, 12 sliepok, 2 q jačmeňa a 1 q pšeničnej múky. Má 5-člennú rodinu, ženu a 4 deti 8 – 12-ročné.

Dňa 1. 12. 1938 bol maďarskými úradmi vyhostený František K. Od roku 1932 býval v Košiciach. Došiel s manželkou a s 3 nedospelými deťmi. Nechal tam všetko bytové a kuchynské zariadenie. Vyhrážali sa mu, že keď v stanovenej lehote do 14 dní neopustí Košice, uvidí, čo sa s ním stane.

Dňa 29. 11. 1938 bola vyhostená vdova Ludmila N. Bývala v Košiciach. Mala tam trafiku a kiosk. Zanechala trafiku v cene 30 000 Kč a nesmela ju odpredať. Na Mestskom vojenskom veliteľstve jej povedali, že ako vdova po legionárovi nesmie odpredať žiadny tovar, lebo jej manžel bol legionárom a to je veľké previnenie.

Dňa 28. 11. 1938 maďarskými úradmi bol vyhostený Šalamoun K., ktorý býval v Myslave. Dňa 20. 11. 1938 po obci Myslava chodili maďarskí četníci a spisovali každého, kto tam nie je príslušný. Na jeho otázku, že načo to je, odpovedali mu, že sa to dozvie. Dňa 28. 11. 1938 došli k nemu opäť maďarskí četníci a surovým spôsobom ho vyzvali, aby okamžite v priebehu jednej hodiny bol pripravený na cestu i s celou svojou rodinou. Hrozili mu, že keď